

tudi letati ne morejo. Kebri imajo sè svojim životom primerjaje zeló male glavice. Na teh glavah opazujemo po dvoje mrežastih očes razne velikosti, poleg katerih razprostira se tudi po dvoje tipalnic, na vsaki strani glave po ena. Tipalnice imajo pri raznih kebrovih vrstah tudi razno obliko; nekateri imajo ščetinaste, drugi motozate, členkate, zagojzdate, bataste in pihalničate tipalnike.

Na vsakem čeljusti in na spodnjem obustji imajo kebre na prvem po eden do dva, a na drugem pa po dvoje ostrih in grizljivih špičkov, kar vse skupaj jim kot zobje za grizenje, odjedanje, pristriganje in razjedanje služi. Le prav malo vrst kebrov je, kateri imajo po šest enakih grizljivih špičkov ali zob v svojem obustji. Kebrovo oprsje obstoji iz treh obročkov, od katerih prvi je prosto se gibajoč in sega do pričetka pokrivalic in letalnih flafutic; to imenujemo kebrove prsi. Ob izrastku obeh gornjih rožnatih pokrivačic, namreč, kjer se te života držé, nahaja se mala, navadno trivogelnata rožena plošica, kateri učenjaki „šildek“ (ščitek) pravijo. Drugi ali zadnji del kebrovega života obstoji navadno iz šest do sedem obročkov, kateri so drug v drugem prirejeni. Vsak popolno razviti in nepohabljeni kebre ima po šest, z ostrimi krempljci dobro previde-nih nog. Gledé števila nožnih udov je pri kebrih precejšna razlika; navadno obstoji vsaka kebrova noga iz peterih udov ali členov. Vendar imajo pa pri nekaterih vrstah tega mrčesa sprednje štiri noge po pet, a zadnji dve pa le po štiri ude ali členke.

Dalje nahaja se med mnogobrojno kebrovo družino tudi takih vrst, pri katerih imajo vse šestere noge vsaka za-se le po štiri, po tri in tudi samo po dva glavna dela (uda ali členka); ti poslednji so pa le zeló zeló redke prikazni.

Kebrovi črvi (ličinke) imajo navadno po šest prav kratkih nog; tudi so med temi v redkih slučajih popolni breznožniki. Njihovi (ličink) život je obročkast; ima trdo, navadno rujavkasto glavo, katera je z vsemi razjedajočimi (grizljivimi) organi preskrbljena, kakoršne imajo pozneje kebre sami. Živé in preživé se ti (kebrovi črvi — ličinke) v zemlji, lesu, raznih sadežih, gobah, mesu, mrhovini, starem čreslu, gnoju in v sadnem cvetju itd., kar navadno od nekoliko tednov do več (3—5) let traja. Ob svojem času zabubi se vsaka (kebrova) vrsta po svojem naravnem zakonu.

Bube (prepodobe) so kakor mrtve in negibajoče; ne žro nič, imajo pa uže vse dele pravega mrčesa prav dobro razločne in vidljive, kar vse skupaj je z nekim — navadno umazano rumenkastim in prozornim — mešičkom (kot sè subo mrenico) obdano.

Črvi ali kebrove ličinke napravljajo v zemlji na rastlinskih koreninah in na sadnem cvetju sè svojo izredno — veliko — požrešnostjo, sosebno če se v velikem in ogromnem številu kje nahajajo, neizrečeno in preobčutno škodo.

Komu ni znano, kaj vse vničijo samo črvi (ogerci) navadnega rujavega hrošča ali kebra! In — kje so pa še drugi škodljivci iz kebrovega kraljestva sè svojimi ličinkami, osobito ubadarji: cvetarji, koščičarji in peškarji, kateri v sadnih krajih na milijone sadežev leto za letom vničijo?

Kebri navadno le bolj neukretno in okorno letajo; a nekateri pa tem spretnije po zemlji in drevesnih deblih tekajo, kakor vseh vrst krešci, muškatniki in roparji. Vsi ti druge škodljivce v zalegi, ličinkah in bubah brez usmiljenja preganjajo in žró, zarad česar so zeló koristni in so kmetovalčevi veliki dobrotniki.

Naj povem še to, da so naravoslovci samo v našem delu zemlje — Evropi — do sedaj uže nad deset tisoč raznih vrst kebrov staknili. To je gotovo

zeló veliko in ogromno število kebrovih vrst, ker je med njimi velika večina poljedelstvu, sadje- in gozdoreji, kakor sploh rastlinstvu zeló škodljivih.

Prava smrt in poguba kebrovim ličinkam v zemlji je krt. Naj bi se mu pač povsod po zasluženji prizanašalo! A še se nahajajo skoraj povsod med kmetovalci taki slepci, da ga smrtno sovražijo in na vse mogoče načine lové in preganjajo. Ostudna nehvaležnost!

Vsi kebre delé se po njihovi razliki, lastnostih in prirodnih svojstvih v več za-se obstoječih kompletnih vrst ali razredov. Ker je pa za natančnejše opisovanje vseh kebrovih posameznih vrst na tem mestu premalo prostora, povedal bodem pri drugi priliki zopet kaj iz splošnega življenja gosenic in metuljev, če me častiti gospod urednik z dopisom vred v papirnati koš ne potlači in zmaši. *)

M. Rant.

Znanstvene stvari.

Osemnajsti veliki zbor „Matice slovenske“

v Ljubljani 14. junija.

Prvi očni zbor Matice slovenske po smrti njenega slavnega prvosednika dr. Jan. Bleiweisa viteza Trsteniškega bil je jako zanimiv, akoravno so se obravnave značile zeló enako, kakor v mnogo prejšnjih občnih zboreh. Po „Slovincu“ podamo bralcem sledeče poročilo:

Matičnega občnega zbora, ki je bil v sredo popoldne ob štirih v čitalnični dvorani, vdeležilo se je nekaj čez 50 društvenikov. Predsednikov namestnik gospod Grasselli omenjal je v svojem govoru ranjkega dr. J. Bleiweisa, predsednika Matičnega, in pisatelja Josipa Jurčiča in pričujoči so v znamenje sočutja svojega zaradi njune zgube vstali. Potem zboru predstavi novega tajnika, g. Orešca, ki prečita poročilo o odborovem delovanju od 1. januarja 1881. do konca aprila 1881. l. (Čitateljem

K poročilu tajnikovemu oglasi se dr. Vošnjak ter omenja prizadevanja za slovenski učni jezik v državnem zboru in krepke podpore, ki so jo v tem prašanji Čehi skazovali Slovincem, zlasti pa velikega in marljivega truda, ki ga je v tej zadevi imel poročevalec, praški vseučiliščni prof. Kvičala. Nasvetuje toraj, naj Matica v znamenje hvaležnosti naroda slovenskega prof. Kvičala imenuje za svojega časnega uda. Ta predlog se enoglasno z živo pohvalo sprejme, kar prvosednikov namestnik gosp. Grasselli gosp. Kvičali naznani s sledečim telegramom: „Veliki zbor Matice slovenske Vas je danes zaradi Vašega trudoljubnega in zaslužnega prizadevanja za širje vvedenje slovenskega učnega jezika v srednje naše šole enoglasno izvolil častnim članom „Matice slovenske“.

Na vabilo prvosednikovo zbor izreče zahvalo vsem gospodom, ki so se za Matico trudili s pregledovanjem ali popravljanjem rokopisov, ali so ji kaj darovali, ravno tako navzoči vstanejo v znamenje sočutja za umrlimi društveniki, med katerimi so bili preteklo leto razun omenjenih dveh še škof Dobrila, dr. Ulaga, notar Fr. Rapoc itd. Gosp. Vilhar potem poroča o letnem računu za l. 1881. Dohodkov je bilo:

Imetek 31. decembra 1880. v gotovini 2726 gold., v obligacijah 9760 gold. Plačila društvenikov: a) ustanovnikov 487 gold., b) letnikov 3366 gold., skupaj 3847 gold. Obresti: a) od obligacij 403 gold., b) od gotovine 114 gold. 53 kr., skupaj 517 gold. 53 kr. Hišni

*) Bodemo radi sprejeli.

Vred.

*

dohodki: a) od hiše na kongresnem trgu štev. 7. 2428 gold. 57 kr., b) od hiše na Bregu h. štev. 8. 689 gld. 52 kr. (Matično stanovanje ne vračunjeno), skupaj 3118 gold. 9 kr. — Za prodane knjige 251 gold. 56 kr., dajalo gosp. dr. J. Pajeka 10 gold., razni dohodki 10 gld. 81 kr., skupaj v gotovini 10.480 gold. 99 kr., v obligacijah 9760 gold. Če se odštejejo stroški 7218 gold. 4 kr., ostane imetka v gotovini 3262 gold. 95 kr., v obligacijah 9760 gold., in če se k temu prišteje vplačani znesek hiše na kongresnem trgu št. 7. 25.343 gld. 57 kr. in vrednost hiše na Bregu štev. 8. 11.400 gold., skupaj 36.743 gold. 57 kr., potem vrednost inventarja in zaloge knjig 4000 gold., se skaže stan končnega premoženja v gotovini 44.006 gold. 52 kr., v obligacijah pa 9760 gold.

Stroški:

Upravni stroški: a) tajniku in likvidacijskemu odseku 685 gold., d) za pisarno 191 gold. 30 kr., skupaj 876 gold. 30 kr. Izdavanje knjig: a) spisi 1338 gold. 46 kr., b) tisk 1000 gold., skupaj 2338 gold. 46 kr. Vezanje knjig 190 gold. 85 kr. Stroški za šolske knjige (živalstvo) 1581 gold. 40 kr. Na račun kupne cene za hišo na kongresnem trgu 281 gold. 95 kr. Obresti od dolga te hiše 200 gld. Stroški 2 hiš a) davki 1094 gld. 94 kr., b) razni stroški 314 gold. 61 kr., skupaj 1409 gold. 55 kr. Razni izdatki 339 gld. 53 kr. Skupaj 7218 gold. 4 kr.

Zbor brez ugovora ta račun vzame na znanje. Za pregled in potrdilo računov se pa po nasvetu prof. Levca izvolijo gospodje: Hribar, dr. Svetina in Dragotin Žagar.

Gospod Vilhar prebere potem sledeči proračun za leto 1882:

Dohodki:

Obresti po odbitem davku, in sicer: a) iz državne rente v srebru: 5 po 100 gold. štev. 546.378, 548.115, 448.116, 256.407, 257.403, nominalna vrednost obligacij 500 gold., letni obresti 21 gold. 9 po 1000 gold.; štev. 147.573, 147.574, 147.567, 147.577, 147.578, 219.682, 219.684, 219.685, 242.691, nominalna vrednost obligacij 9000 gold., letni obresti 378 gold., b) iz drž. posojila leta 1860. serija 18.312, št. srečke 16, nominalna vrednost obligacij 100 gold., letni obresti 4 gold. 20 kr., skupaj 403 gold. 20 kr.; c) od naložene gotovine 100 gold. Čisti dohodki Matičinih hiš 1600 gold. Od društvenikov (letnikov) 2000 gold. Za knjige, ki se morda prodajo, 200 gold. Skupaj 4303 gold. 20 kr.

Stroški.

Tajniku 600 gold., blagajniku 60 gold., knjižničarju 50 gold., strežaju 40 gld., skupaj 750 gld. Potrebščine za pisarno 150 gold. Vezanje knjig 200 gold. Razni izdatki 100 gold., skupaj 1200 gold. V primeri z dohodkom 4303 gold. 20 kr. ostaja za izdavanje knjig (to je za spise in tisk) 3103 gold. 20 kr.

Zbor tudi ta proračun odobri brez ugovora.

Gospod prvosednikov namestnik potem povabi navzoče, da naj oddajo listke za volitev odbornikov. Tudi omenja, da pravilno dopolnilna volitev za kakega umrlega odbornika velja le za toliko časa, kolikor je imel uni še sedeti v odboru.

Dr. Zarnik poprime besedo; njemu se zdi 40 odbornikov preveč; po njegovem nasvetu naj bi jih bilo manj in naroči naj se prihodnjemu odboru, da naj to reč pretresa. Tudi naj se gleda na to, da bo vsak odbornik „Matice Slovenske“ kot znanstvenega zavoda znal slovenski diktando pravilno pisati. Gosp. prvosednikov namestnik opozori govornika, da bo o tem prilika govoriti pri prihodnji točki dnevnega reda. Ob enem določi, da skrutinij ali štenje oddanih volilnih listkov pre-

vzemó gg. dr. Bleiweis, Kobler in dr. Stare. Izvoljeni so gg.: Pleteršnik s 194 glasovi, Erjavec (192), Levec (190), dr. Svetina (190), dr. Zupanec (188), Vilhar (187), Zupančič Viljem (182), Wiesthaler (178), Senekovič (175), Hubad (165), Šuklje (163), Keržič (120), Marušič (117), dr. Jarec (116), Robič (116), Žolgar (112) in Majcigar (89). Ker se je pa dr. Svetina izvolitvi odpovedal, vstopi namesto njega pesnik Gregorčič, ki je dobil 84 glasov.

O nalogu XVII. Matičnega velicega zbora gledé prenatredbe društvenih pravil poroča v odborovem imenu gosp. Svetec. V zadnjem obnem zboru se je bilo namreč po nasvetu prof. Raiča odboru izročilo v pretres, da bi se premoženje Matično rabilo po zgledu jugoslovanske akademije in da bi se pravila Matična spremenila po zgledu pravil Matice hrvatske. Odbor je bil za pretres teh nasvetov izvolil pododbor 3 udov, ki je pravila jugoslovanske akademije in hrvatske Matice natančno pregledal, pa našel, da se na naš zavod ne dajo obrniti, ker ste omenjeni društvi osnovani na vse drugačni podlagi. Odbor Matice hrvatske razdeljen je v dva oddelka, namreč v književni odbor, ki šteje 8 udov, pa v gospodarski odbor, ki ima 5 udov. Razun tega sta za vsak oddelek še en podpredsednik in za ves odbor en predsednik. Odboru se ni zdelo primerno nasvetovati, naj se tudi pri naši Matici zmanjša število odbornikov in naj se odbor deli v književni in gospodarski oddelek; tudi vnanji odborniki imajo posla, ker se jim pošiljajo rokopisi v pregled, in je bolje, da jih je več, ker včasih je treba za pregledovanje spisov naprositi še gospode, ki niso v odboru. Tudi ima Matica priliko, počastiti zaslužne vnanje možé, ki jih izvoli za svoje odbornike. Razun tega vsako novotarenje in vsaka prememba zbujá nekak sum in nepotrebno vznemirjenje, toraj v imenu odborovem nasvetuje, naj se pravila „Matice slovenske“ ne spreminjajo.

(Konec prihodnjich.)

Spomini

na veliko slavjansko romanje v Rim leta 1881.

Spisuje Jos. Levičnik.

(Dalje.)

Prihod Hercegovincev. Odhod iz Jakina. Prot Rimu.

Okoli 10. ure prišli so za nami še romarji iz Hercegovine, katere je bil pripeljal parnik iz Dalmacije (iz Zadra). Pravi velikani bili so to, res orjaške postave, v krasni turški opravi. Gospodje oo. Frančiškani kot njihovi dušni pastirji bili so jim voditelji. Z velikim veseljem pozdravili smo te nove so-romarje; tudi oni so se nas Slovencev zaveselili, kajti spoznali so nas po govoru zdajci za so-rojake taistih njim dobro znanih slovenskih vojakov, kateri so pri okupaciji Bosne in Hercegovine tako obilno sodelovali, in seskazovali kot jako hrabri fantje. Določeno je bilo, da se Hercegovinci z nami vred odpeljejo naprej proti Rimu.

Kak nered je po italijanskih železnicah, spoznali smo koj ta večer. Imeli smo dobiti separaten (svoj nalaščni) vlak. Čakali in čakali smo brez konca in kraja. Poslednjič (uže po 11. uri) se nam odpró duri v dvorišče in veleva se nam, naj zasedemo vozove. Komaj pa smo bili sedli, hajdi, zopet se nam zakliče: „Vsi nazaj vun! ta vlak ni pravi“. Zmeda čez zmedo! Čez malo časa zaukaže se nam zopet, zasesti ravno taiste vozove. Nekako nevoljni smo ubogali. Vlak je bil vendar le pravi. Čakali smo še nekaj časa, poslednjič — okoli polnoči — odrdral je vlak z nami ven v tamno noč; zunaj kolodvora pa je jakinska ponočna plašarija

mu med drugimi: Baraga Friderik, Svetličič Matej, Burger Josip in pretečeno leto umrli prošt novomeški Wilfan Simon. V mašnika posvetil ga je neumrljivi vladika Anton Alojzij 27. avgusta l. 1825. ter poslal potem duše past na Brezovico pri Ljubljani. Odtod prestavi ga l. 1826. v Loko in l. 1830. v Žir. Ko pa odvzame papež Pij VIII. s pismom: „in supereminenti apostolicae dignitatis specula“ 16. julija l. 1830. škofiji tržaški dekaniji: postonjsko in bistriško, goriški pa vipavsko, imenuje vladika Wolf l. 1831. Grabrijana stalnim duhovnim pastirjem v Šturijah na Vipavskem. Tu ostane 7 let, ter pridobi si v kratkem zaupanje in srca vseh duhovnanov tako, da se ga starejši ljudje kaj radi spominjajo in njegovo vnemo za dušno in telesno blagostanje vernikov zeló hvalijo.

Ko pokliče Vsemogočni l. 1838. vipavskega dekana, občespoštovanega Stekarja Fr. v večnost, imenuje knezoškof Wolf še istega leta Grabrijana oskrbnikom vipavske župnije in dekanije; dve leti pozneje imenovali so ga tamošnjim župnikom in dekanom. Tú tedaj je delal in se boril z vso vnemo in gorečnostjo za najsvetejši svetinji naroda slovenskega: vero in narodnost — skoro polovico stoletja. Pačredka prikazen!*) Pred vsem posvetil je moči svoje prvi svetinji naroda, sv. veri, kot izvoru in podlagi splošnega blagostanja, časne in večne sreče človeštva in posebej narodov, njihovega razvitka in napredka. Skrbel je, da so se sv. resnice duhovnanom vestno in goreče oznanovale in da je dosegalo duševno življenje vedno višo stopinjo popolnosti. Lepšal je tudi cerkve, seosebno svojo župnijsko in loško, ter sezidal v Logu pri Materi Božji velikansk zvonik, ki bode spominjal kot „monumentum perenne“ še naših potomcev potomce na velikega dekana vipavskega, Jurija Grabrijana.

In koliko je on storil za razvoj narodne zavesti! To znano je, menim, slehrnemu, ki je količkaj slišal o narodnem gibanju v novejšem času. Ime „Grabrijan“ čuli smo na taborih, v deželnem zboru, čitalnicah in na drugih narodnih shodih. Vipavcem ustanovil je leta 1864. „Čitalnico“, ter bil jej predsednik do zadnjega zdihljeja. In kedo je napravil l. 1870. v Vipavi tabor, katerega je prekosil dosle edino vižmarski, ako ne Grabrijan?! In kedo je bil duša vsega narodnega gibanja od Gorice do Postojne, ako ne zopet Grabrijan?! Da! on je bil v narodnem obziru za ta okraj to, kar je bil neumrljivi oče Bleiweis za celo Slovenijo.

In kaj je bil nepozabljivi Grabrijan našej mladini? Uverjen sem, da skoro slehern Vipavec odgovoril mi bode: oče! Kako milo in blago je ravnal on ž njo, ter navduševal jo s presrčnim očetovskim glasom k pridnosti in uku. Zidal jej je šole skoro v vseh občinah dekanije vipavske, osobito krasno sezidal jo je v Vipavi s prelepim napisom nad velikimi durmi: „Veri in omiki!“ Res je pač, da so drugi veliko pripomogli, ali vendar Grabrijan bil je tudi tukaj duša. Sezidal je potem župnijsko hišo, kakoršnih je malo na Kranjskem.

Enako je bil vnet za stan kmetijski in za povzdigo njegovega blagostanja. Bil je najstarejši ud kmetijske podružnice vipavske in v prejšnjih časih tudi družih društev, ki so pospeševala prospeh kmeta. On je tudi največ pripomogel, da so dobili Vipavci vinorejsko šolo na Slapu; kdor ne veruje, naj prečita stenografična poročila deželnega zbora kranjskega, seosebno seje 6. decembra l. 1872. in uveril se bode.

*) Na Notranjskem poznamo le še župnika: zlatomašnika prečestitega gospoda Josipa Nakusa — pokojnega dekana enega najstarejših in najiskrenejših prijateljev, da pastiruje uže 47. leto na Planini vipavski, čil hvala Bogu še na duhu in telesu.

Te njegove neprecenljive zasluge za cerkev in domovino priznal je cesar sam, ter imenoval ga leta 1857. vitezom Fran-Josipovega reda; cerkvena vikša oblast pa l. 1858. častnim kanonikom stolnice ljubljanske. In narod, seosebno Vipavci priznali so jih s tem, da so mu vse zaupali in ga tako rekoč v svojem srcu nosili; in ravno zato ločijo se in mi ž njimi tem težje od njega — svojega ljubljenca. Milo smo plakali, ko je še ležal na mrtvaškem odru in ravno tako zdihujemo sedaj, ko leži v zaprti gomili uže peti dan; občutki, ki obdajajo tú dušo in srce, naše, so pretužni, jednaki onim, pod katerimi koprne zapuščeni otročiči, ko so jim položili v gomilo preljubljenega, preskrbnega očeta. In pred se od njega ne moremo in nočemo ločiti, dokler ne prisežemo, da ga čemo v večnem spominu ohraniti in najlepši spomenik postaviti mu s tem, da čemo živeti in delovati po istih naukih, katere je on za dobre in prave spoznal, to je, da čemo služiti do smrti: „Veri in domovini!“

Ivan Lavrenčič.

Znanstvene stvari.

Osemnajsti véliki zbor „Matice slovenske“

v Ljubljani 14. junija.

(Konec.)

Profesor Šuklje, kot zastopnik manjšine omenjenega pododbora, zagovarja premembo po zgledu pravil Matice hrvatske. Hudo graja delovanje odborovo, kar je bilo tem čudnejše, ker je gosp. Šuklje sam odbornik in je imel priliko zapazene napačnosti omeniti v odboru samem, ne pa ga napasti javno pred celim svetom. Stanje Matice, pravi, je žalostno, vse gre pri njej le rakovo pot. Treba bi bilo pri sedanjih okoliščinah skrbeti za potrebne šolske knjige, pa odbor tega ne stori. Stremajer je bil obljubil, da se imate matematika in latinščina učiti slovenski, ako se priskrbé knjige. Pa kaj se je zgodilo? Nič, ali pa so se na svitlo dale kake prav slabe knjige, kar priča knjiga Krsnikova in pa na svitlo dani atlant. On je stavil v odboru predlog, naj Matica skrbi za izdavanje šolskih knjig, pa ta nasvèt ni bil sprejet, pač pa drug dilatoričen predlog, in knjig ne bi dobili, ako bi se ne bil mož iz nasprotnega tabora ponudil, da jih hoče izdati. Odbor bi ne smel te reči v nemar puščati, ampak bi moral pisatelje še pozivati, naj to ali uno spišejo. Dalje govornik očita odboru, da pri presojevanju spisov ravna popustljivo, rahločutno in enostransko. V zgled stavlja spis o Inocenciju III, čigar pisatelj še ne vé, kaj so zgodovinski viri, in je Alzogovo cerkveno zgodovino zaznamoval za vir! V dokaz trditve omenja tudi svojega spisa o Palackem. Reklo se mu je, da bode treba zaradi politične cenzure nekatere reči premeniti ali izpustiti. On je v to privolil. Ko pa knjigo v roke dobi, vidi, da je izpuščena cela kontroverza med Palackim in Höfflerjem, katera je njemu prizadejala veliko truda. In zakaj? Samo, ker je bil Höffler znan kot hud klerikalec. Dalje toži govornik, da je število društvenikov čedalje manjše in se je zmanjšalo skoro za polovico, in tudi premoženje Matično je zmirom bolj pičlo. Vrednost Matičnih knjig in inventarja je v račun nastavljena s 4000 gld., pa znaša komaj 600 gold. V odboru je sicer tudi treba mož, ki znajo dobro gospodariti, pa o izdavanju knjig naj bi oni ne govorili. Zato naj se tudi pri nas odbor deli v književni in gospodarski oddelek in ob enem naj se število njegovih udov zmanjša. On stavi toraj predlog: Novoizvoljenemu odboru se naroči še enkrat pretresati pra-

šanje o premembi pravil, zlasti o delitvi odbora v književni in gospodarski pododbor in o zmanjšanji števila odbornikov od 40 na 20.

Dr. Tavčar misli, da reči ni treba odkladati, in naj se v načelu uže zdaj sklene, da se odbor skrči na 20 udov in deli v dva pododborna.

Gospod prvosednik ga zavrne, da se o tem nasvetu ne more glasovati, ker se mora po pravilih vsak predlog gledé premembe pravil naznaniti v vabilu.

Gosp. Robič na očitaje prof. Šukljeto, da se je zmanjšalo premoženje, odgovarja, da prej je imela Matica veliko obligacij, ki so stale v računu po nominalni, ne pa dejanski vrednosti. Ko se je pa kupila Matična hiša v Zvezdi, prodale so se te obligacije, in v račun se je postavila prava cena. Številka imetja se je toraj znižala, premoženje pa se ni prav nič zmanjšalo. Tudi ni res, da bi knjige ne bile vredne več ko 600 gold. Samo za živalstvo se je poslalo v Prago čez 2000 gld., pa vrednost te knjige, ki se prodaja za šole, je še večja.

Gosp. prvosednikov namestnik omenja, da knjigarska vrednost Matičnih knjig znaša čez 15.000 gold., da se je pa le 4000 gold. vzelo v račun. Število udov je manje, ker so se prej v imenik jemali vsi, ki so se bili kdaj kot udje oglasili ne gledé na to, ali so svoje doneske plačevali ali ne, zdaj pa so se sprejeli samo oni, ki so letnino za tisto leto odrahtali, in je imenik nekako potrdilo za društvenike, ki se v njem nahajajo, da z letnino niso na dolgu.

Dr. Zarnik podpira Šukljeto, dostavlja mu pa še te-le določbe: „1. Odbor se ne deli v dva pododborna, ampak volita se dva odbora, književni in gospodarski odbor vsak s svojim podpredsednikom. Prvi naj ima 14, in drugi odbor 6 udov. Ti udje se volijo pri velikem zboru odločno za vsak odbor posebej. V književni odbor se volijo samo slovenski književniki. 2. Pri občnem zboru smejo glasovati in voliti samo ustanovniki, ne pa tudi letniki“. Ker se pa to prečudno zazdi vsem pričujočim, spremeni ta svoj nasvet tako, da naj bi imeli to pravico samo osebno navzoči društveniki.

Svetec se sklada z nasvetom Šukljeto, da naj odbor premembo pravil še enkrat vzame v pretres, ker se bode odbor vsled nove volitve jako prenovil. Odločno pa oporeka očitaju, da bi bilo stanje „Matice Slovenske“ žalostno. V 15 letih se je marveč tako lepo ustanovila in razvila, da je mora vesel biti vsak narodnjak. Z malim premoženjem se je veliko storilo in mnogo lepega in koristnega na svetlo spravilo. To pričajo letos izdane knjige: geometrija, slovnica Šumanova, somatologija, letopis. Kritizirati in grajati je lahko; Prešerna so kritizirali, in najnovejši naš pesnik Gregorčič našel je tudi svojega kritikarja. Premoženje in število udov pojasnila sta predgovornika. Gledé šolskih knjig pa mora omeniti, da se odbor ni branil jih dajati na svetlo, da pa ne more vsega potrositi samo za šolske knjige. Treba je ozir jemati tudi na ude, ki ne bi bili zadovoljni samo s šolskimi knjigami. Šolske knjige se pripravljajo o času, ko so potrebne. Ko bi jih bil izdal odbor uže prej, bi mu Matica gotovo ne vedela hvale. Knjige se spreminjajo, Stremajer bi ne bil vpeljal slovenskega učnega jezika, ako bi bili tudi knjige imeli, ker je še tisto odpravil, kar je bil Jireček vpeljal, in Matica bi imela še večji kup nespečanih knjig, ki so po mnenji gosp. Šukljeta tako malo vredne. Odbor bo imel skrb tudi za šolske knjige, ko bo videl, da jim je za vpeljavo slovenskega učnega jezika resnica.

Gosp. prvosednikov namestnik prebere potem gori omenjeni zedinjeni nasvet prof. Šukljeta in dr. Zarnika, kakor ga misli dati na glasovanje. Gosp.

Pakič v njem pogreša od dr. Zarnika povdarjano določbo, da mora vsak odbornik „Matice slovenske“ pravilno pisati slovensko diktando. (Splošni smeh.)

Nasvèt Šukljeto v 1. pristavkom dr. Zarnika se potem sprejme skoraj soglasno. Drugi dostavek dr. Zarnika gledé pravice glasovanja pri občnem zboru pa ostane v manjšini. Zanj je glasovalo le 20 društvenikov.

Dopis ljubljanskega društva „Narodni Dom“ in določila njegova, da ima „Narodni Dom“ sčasoma postati lastnina „Matice slovenske“, se vzame na znanje in ob enem se pritrdi odborevemu nasvetu, društvo „Narodni Dom“ naprositi, naj bi svoja pravila premenilo tako, da bi imel pravico v odboru njegovem sedeti tudi zastopnik „Matice slovenske“.

S tem je bil dnevni red dovršen; pred razhodom pa se je g. Žvab pritožil, da knjig še ni dobil, in da se na dnevni red ni postavila navadna točka: Posamezni nasveti. Tudi je priporočal odboru, naj uže skoraj pregleda nabrano narodno blago in ga spravi na svetlo.

Gospod prvosednikov namestnik odgovarja, da se je ta točka izpustila iz dnevnega reda le zaradi tega, ker mora vsakdo nasvete, ki jih misli staviti, prej naznaniti odboru. Ker se pa ni do odločenega časa nobeden tak nasvet naznanil, izpustila se je ta točka kot čisto nepotrebna iz dnevnega reda. Gledé knjig odgovarja gosp. tajnik, kje jih bode dobil, ob enem pa tudi on ponavlja željo, da bi se vredilo narodno blago. Gosp. tajnik in gosp. Žvab ne vesta, da se je odbor uže veliko trudil s pregledovanjem narodnega blaga, da je pa mnogo pod tem imenom poslanih reči le malo vrednih in ne za natis.

S tem je bilo zborovanje končano in gosp. Grasselli sklenil je ob pol 7. uri zbor ter se prišlim društvenikom zahvalil za prihod.

Slovstvene stvari.

* *Davorin Jenko*, sloveči skladatelj zložil je prvo srbsko opereto „Vedeževalka“. Z Belega Grada došle poročila ne morejo prehvaliti tega najnovejšega Jenkovega dela. Ravno pa zvemo, da je Jenko navršil tudi novo opero „Vračara ili Baba Hrka“. Prav iz srca častitamo našemu rojaku!

Naši dopisi.

Iz Bloške okolice 23. junija. — Kar se malokdaj, zlasti v hribih le po preteku veliko let zgodi, se je 19. t. m. pri sv. Vidu nad Cirknico zgodilo. Bila je namreč birma, katere uže čez petdeset let ni bilo; zato so jo vsi farmani še toliko bolj zaželeli in so k tej imenitni cerkveni svečanosti za olepšanje vse storili, kar je bilo mogoče. Popravili so na nagloma pota, postavili mnogo majev, med katerimi jih je posebno 6 s slovenskimi zastavami na daleč okoli pomenljivost tega veselega dneva oznanovalo. Pri napravljenih slavalokih so se sledeči, od tukajšnjega gosp. učitelja preskrbljeni napisi brali: „Srečen prihod“, (na drugi strani) „srečen odhod“. „Verna srca višjemu dušnemu pastirju“. „Blagoslov z Vami in za nami“. „Skozi težave na višave, pastir pri-neseč polajšave“. „Sveti Vid na visocem svet“, petdeset ni Te videl let“. „Slava knezu škofu“. Zvečer so bile med napisi luči prižgane, da se je posebno lepo bralo. Bila je tudi cerkev, sicer za to faro premajhna vsakemu, prav všečno ozaljšana. Prejšnji dan proti večeru k prihodu premil. knezoškofa je šlo veliko odrašenega ljudstva, kakor tudi šolska mladina z osemdesetimi zastavicami